

KIRJANDUSE TUNDMISE VÕISTLUS 2024

1. Nimetage Tartumaal, Alatskivil väljaantavad kirjandusauhinnad ja kes olid 2024. aasta laureaadid? (1+1+1+1)
2. Milline nimi võitis Tartusse ehitatava kultuurikeskuse nimekonkursi ja milline on nime ajalooline päritolu ? 1+1
3. Millega autasustatakse August Gailiti novelliauhinna laureaati? 1
4. 1920. aastal võitis Valgast pärit sportlane Eesti esimese olümpiakulla, tõstes iseseisva Eesti maailmakaardile, palun nimetage sportlase nimi ja spordiala. 1+1
5. Jutustuse peategelane on filosoofiadoktor ja pastor Friedrich Samuel Seider, kes sai Vene keisririigilt ebaõiglaselt karistada Lesebiblotheki ehk laenuraamatukogu pidamise eest Rannus ja saadeti asumisele, hiljem mõisteti õigeks. Kes on selle ajaloolise jutustuse autor ja milline on jutustuse pealkiri? 1+1
6. Augustis esietendus esimene lõunaeestikeelne ooper „Raasulapsuke“. Kus toimus etendus ja kelle jutustuse põhjal valmis libreto? 1+1, (lisaks ühe lisapunkti võimalus jutustuse pealkiri)
7. See Eesti luuletaja sündis 1875. a. Tartumaal Rõngu lähistel Valgutas. Oma luuletusi nimetas ta ise lauludeks. Tõnu Önnepalu on öelnud tema kohta: "Ta on väga suvine ja valge luuletaja, sest tema luules on valged ööd, avarus, tuuled ja valged teed." Kellest on jutt? 1
8. Selle aasta jaanuaris esilinastus Eesti-Soome mängufilm „Biwa järve 8 nägu“, filmiti Peipsiäärsetes kogukondades. Nimetage autor, kelle raamat on aluseks filmi stsenaariumile, ilmus Loomingu Raamatukogu kuldsarja

eriväljaandena, millises riigis asub Biwa järv, mis on üks maailma vanimaid(umbes neli miljonit aastat) ja millisele auhinnale film kandideerib? 1+1+1

9. Kui kiiresti valmis autoril jutustus „Vari“, mille ilmumisest möödub tänavu130 aastat? 1
- 10.1944. aasta sõjapõgenikul, pagulasena Rootsis arstiks ja kirjanikuks saanud Enn Nõul on üks kogu, mille hoiukohta nimetab ta ise “mürgi kapiks”, sest selles on peidus inimese pime pool, mis on senini läbi analüüsimata. Mida Enn Nõu on kogunud? 1
11. Kes on see kaasaja eesti kirjanik, tõlkija, kirjanduskriitik ning aktiivselt PEN-klubi tegevuses osaleja, kes on öelnud ühes intervjuus: “Mul on lüpsja paberid ja ma olen seda tööd ka mõne kuu jagu teinud. See on väga raske töö. Füüsiliselt ja kellaajaliselt.” 1
12. Kes oli see nimekas eesti kirjanik, kes suri 1992. aasta 24. jaanuari õhtul 65-aastasena. Raviarst olla hiljem rääkinud lahkunu lähedasemale ringile: “Ta küsis hommikul, et kaua tal veel jäänud on, kui me ütlesime, et ilmselt viis - kuus tundi, siis vastas tema, et ahah, ta loeb siis kuni lõpuni.” 1
13. Vabariigi President Alar Karis kinkis Austria presidendile Alexander Van der Bellenile tema viimase sünnipäeva puhul (ehk jaanuaris 2024) Kristel Vilbaste raamatu “Kullerkupp käis paljajalu” ja veel midagi, mille kohta meie presidendi süda teadis, et see on õige kingitus Austria ametivennale. Mida ja miks Alar Karis kinkis? 1+1
14. Eesti raamatukoguhoidjate hulka kuulub neidki, kes on tuntuks saanud kirjaniku või luuletajana, kuid kahjuks ei kuulu nende loomingusse värsirida “võta raamat, vaimu hari”. Kes on see armastatud poetess, kelle

2023. aastal avaldatud lasteraamatust leiab eelnimetatud soovitusi.
Tema isa oli helilooja, kes viisistas ka oma tütre luulelist loomingut. 1

15. "Kahjuks ei saa "Loomingu" toimetuses Teie luuletusi avaldada, kuna need on sisult väheütlevad." - selliste sõnadega algas 1958. aasta 9. detsembril saadetud kiri, milles ajakirja vastutav sekretär Anton Vaarandi lükkas tagasi kaastöö ühelt toona tundmatult autorilt. Kes oli see luuletaja, kelle looming kõigi raskuste kiuste on jätnud eesti luulesse sügava ja püsiva jälje? 1

Lisaküsimused

1. Millise lausega alustas kirjanik Delia Owens oma romaani "Kus laulavad langustid", mis on saavutanud ka Eestis väga suure populaarsuse ja lugejamenu. 1
2. Kristjan Jaak Petersoni monument (skulptor Jaak Soans, arhitekt Allan Murdmaa) on olnud Tartus Toomemäel alates 1983. aastast. Kui keegi juhtub nägema ja võrdlema fotosid, mis on tehtud sellest enne ja pärast laulvat revolutsiooni, siis millist olulist erinevust võib märgata? 1
3. Kui Tartu on sel aastal üks kolmest Euroopa kultuuripealinnast, siis millist Eestiga seotud aastat tähistatakse Leedus? 1
4. Eesti kirjanduse päeval 30. jaanuaril 2024 kutsus Tallinna Kirjanduskeskus koos Vikerraadioga inimesi üles hääletama kõige eestlaslikuma muinasjututegelase poolt. Kelle valisid hääletajad kõige eestlaslikumaks muinasjututegelaseks? 1+(2 lisapunkti võimalus teine ja kolmas koht)
5. Kus asub 65 km läbimõõduga Lydia Koidula kraater? Variandid: Kuu, Marss, Veenus 1